

Puoli vuotta sitten klo 12.30.

Heinäkuun 31. päivänä klo 12.30 alkoi taistelu, jota kukaan ollut ei unohda. Neljä päivää ja neljä yötä käytiin Tyrjän - Iijärvenkylän maantien varsilla, Iilammen rannoilla ja Tyrjän kylän etelälaidassa kiivasta, herkeämätöntä taistelua. Vasta elokuun 4. päivän aamuyönä tuo kireä kamppailu päättyi "Raateen tien" verilöylyyn.

Verisin ja hurjin oli taistelun ensimmäinen vaihe: hyökkäys murhaavan sulkutulen lävitse ryssän vahvoja tulikorsuja ja maahankaivettuja hyökkäysvaunuja vastaan. Emme edes yritä selostaa tuon tuhansia pikkuseikkailuja sisältäneen suurhyökkäyksen yleistä kulkua. Sitähän ovat lehdessämme omalta kohdaltaan valaisseet jo monet yksityiset sotilaat.

Ilmaiseksi ei heinäkuun 31. päivän voittoja saatu, sen jokainen muistaa. Tuon päivän menetykset olivat raskaimmat, mitä rykmentillämme sodan aikana on ollut. Mutta kysymyksessä ei ollut vain Tyrjän kylän valtaus vaan koko Laatokan luoteisrannikon kohtalo. Toisilla komppanioilla menetykset olivat keveämmät, toisilla raskaammat. Joittenkin kohdalla sattui ylivoimainen vastus eteen (esim. I Pataljoonan pääosalle kuuluisa Munakukkula), toiset mursivat railakkaan hyökkäyshenkensä ansiosta voittamattomilta näyttäneet esteet. E erityisen kunniakas oli taistelun alkuvaiheessa kin 7. Komppanian suoritus. Hurjapäisellä hyökkäyksellä se heitti Loksakummun aukean kaakkoispuolella ryssät asemista, tunkeutui ankarassa tulessa Kukkolehdonmäelle ja valtasi sen. Samana iltana jatkoi 6. Komppania hyökkäystä valtamaantielle saakka ja sen ylikin Iilammen pohjoisrantaan. 11. Komppania puolestaan vyörytti ryssien lujat asemat Loksakummun aukean eteläpuolella ja otti ankaran taistelun jälkeen Saviahonmäen. Oikea täysosuma oli vihdoin 2. Komppanian rohkea retki Iilammen ja lentokentän välitse etelään.

SELITYKSIÄ KARTTALUONNOKSEEN:

- a Ahvenlampi
- h Huhhtalampi
- ht Huoltotie (Anttoseen y.m.)
- hä Härkälampi
- i Iilampi
- ih Maantie Ihalaan
- ij Maantie Iijärvenkylään
- j Jessunmäen talo
- k Kauppias Sonnen tienh.
- ki Maantie Kirjavalaan
- kl Kukkolehdonmäki
- l Lampsinlampi
- lk Lentokenttä
- lo Loksakummun aukea
- m Munakukkula
- ms Metsätie Saarekseen
- r "Raateen tie"
- ro Rokkolanlahti
- s Suo
- sa Saviahonmäki
- sl Saarilampi
- so Sonnenlahti
- sy Maantie Syväoroon
- t Tyrjän tienristi
- tj Tyrjänjärvi
- tl Tervalampi
- v Valkealampi
- xx Rykmentin etulinja heinäkuun lopulla

